

29.1.2009

Dnro 4195/5/08

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedt

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Jari Pirjola

LAUSUNTO ERÄIDEN TEHTÄVIEN SIIRTÄMISTÄ MAAHANMUUTTOVIRASTOLLE KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI

Sisäasiainministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys, jonka tavoitteena on antaa Maahanmuuttovirastolle toimivalta turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton käytännön toiminnan ohjauksesta ja suunnittelusta, ulkomaalaisten säilöönottoyksikön käytännön toiminnan ohjauksesta ja ihmiskaupan uhrien auttamisen toimeenpanosta.

Sisäasiainministeriö on pyytänyt lausuntoa valmistelemastaan hallituksen esityksestä, jossa ehdotetaan muutettavaksi lakia maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta, lakia säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä sekä lakia Maahanmuuttovirastosta.

Ehdotuksella pyritään hallitusohjelman mukaisesti uudistamaan keskushallintoa siirtämällä ministeriöistä toimeenpanotehtävät ja muut kuin valtakunnalliset kehittämistehtävät alue- ja paikallishallinnolle erottamalla ministeriötehtävät ja keskusvirastotehtävät toisistaan. Hallituksen esityksen mukaan Maahanmuuttoviraston kokonaisvastuu turvapaikanhakijoiden ym. vastaanoton järjestämisestä edesauttaa oikeudenmukaisuus- ja tehokkuusnäkökohtien toteutumista sekä viranomaisten että asiakkaiden näkökulmasta.

Ehdotettujen vastaanottotoimintaan liittyvien tehtävien siirtäminen Maahanmuuttovirastolle vaikuttaa laillisuusvalvonnan näkökulmasta myönteiseltä ja turvapaikanhakijan asemaa todennäköisesti parantavalta uudistukselta. Totesin jo sisäasiainministeriön asettaman selvitysmiehen raportista maahanmuuttohallinnon ja Maahanmuuttoviraston toiminnan kehittämiseksi antamassani lausunnossa (10.6.2008, dnro 1758/5/08), että Maahanmuuttoviraston kehittäminen maahanmuuton keskeisiä osa-alueita hallinnoivaksi keskusvirastoksi selkeyttää monimutkaista maahanmuuton hallintoa ja vastuukysymyksiä. Kiinnitin tuossa lausunnossa huomiota muun muassa siihen, että laillisuusvalvonnan näkökulmasta on hyvä, jos Maahanmuuttoviraston toimintaa pyritään kehittämään siten, että turvapaikka- ja kansalaisuushakemusten käsittelyai-koja saadaan nopeutetuksi.

Mielestäni ehdotus vaikuttaa myönteiseltä ja edistää kokonaisvaltaisen ja johdonmukaisen maahanmuuttopolitiikan kehittämistä. Ehdotuksen yksityiskohtia minulla ei ole ollut mahdollista tarkastella perusteellisesti.